

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Małarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Michał Laskowski

SSA del do SN Ewa Plawgo

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Grzegorza Krysmanna

w sprawie D. S.

skazanego z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 1 czerwca 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 13 kwietnia 2016 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w G.

z dnia 26 maja 2015 r.,

I. oddala kasację;

II obciąża skazanego kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 26 maja 2015 r., skazał D.S. za ciąg czterech przestępstw nielegalnego przewożenia znacznych ilości środków odurzających i za tzw. pranie brudnych pieniędzy, wymierzył oskarżonemu karę łączną 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną grzywny oraz orzekł wobec niego nawiązkę w kwocie 20000 zł. Sąd Apelacyjny w G., po rozpoznaniu apelacji prokuratora i obrońcy, w dniu 13 kwietnia 2016 r., zmienił

pierwszoinstancyjny wyrok m. in. przez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia jednego czynu wchodzącego w skład ciągu przestępstw, orzekł nową karę łączną pozbawienia wolności w wysokości 4 lat i 6 miesięcy, na poczet której zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 21 lutego do 18 lipca 2011 r., i nową karę łączną grzywny, obniżył nawiązkę do 1500 zł oraz orzekł tytułem przepadku korzyści osiągniętych z popełnienia przestępstw kwotę 56620 zł.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego w całości złożył obrońca. Podnosząc zarzut wystąpienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k., polegającego na skazaniu D.S. za przestępstwa inne niż te, które stanowiły podstawę przekazania – wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, względnie przekazanie sprawy Sądowi właściwemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Regionalnej zażądał oddalenia kasacji jako oczywiście bezzasadnej. Stanowisko to zyskało wsparcie obecnego na rozprawie kasacyjnej prokuratora Prokuratury Krajowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu zbliżonym do oczywistego.

Na wstępie warto przypomnieć, że D. S. został przekazany z Wielkiej Brytanii do Polski w dniu 21 lutego 2011 r., w wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania (zwanego dalej „nakazem”) wydanego przez Sąd Okręgowy w dniu 21 października 2010 r. Nakaz ten dotyczył czterech przestępstw polegających na przemyśle w drugiej połowie 2007 r., w pierwszej połowie 2009 r. i w dniu 1 i 2 listopada 2009 r. znacznej ilości środków odurzających oraz tzw. prania brudnych pieniędzy latem 2008 r. W dniu 18 lipca 2011 r., a więc jeszcze na etapie śledztwa, prokurator Prokuratury Apelacyjnej w G. uchylił stosowany wobec D.S. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, zastępując go łagodniejszymi, nieizolacyjnymi środkami: dozorem Policji, poręczeniem majątkowym i zakazem opuszczania kraju. W toku całego postępowania jurysdykcyjnego skazany pozostawał na wolności; odpowiadał – jak to się popularnie określa – z wolnej stopy.

Przechodząc na grunt rozważań prawnych, trzeba wskazać, że art. 607e § 1 k.p.k. definiuje jedną z podstawowych zasad prawa ekstradycyjnego, to jest

zasadę specjalności, rozumianą jako zakaz prowadzenia postępowania karnego wobec osoby wydanej za takie czyny, które nie były podstawą wydania, a jednocześnie zostały popełnione przed wydaniem. Przypadki wyłączenia zasady specjalności uregulowane są w art. 607e § 3 k.p.k. W pkt 4 tego paragrafu powiada się, że zasada specjalności nie wchodzi w rachubę, gdy postępowanie karne nie wiąże się ze stosowaniem wobec osoby ściganej środka polegającego na pozbawieniu wolności.

Jakkolwiek w judykaturze pojawił się pogląd, że regulacja przewidziana w art. 607e § 3 pkt 4 k.p.k. nie stanowi wystarczającej podstawy do wyłączenia działania zasady specjalności i że może to nastąpić jedynie przy kumulatywnym wystąpieniu także przesłanki wskazanej w pkt 5 tego paragrafu, według której zasady tej nie stosuje się, gdy czyn osoby ściganej jest zagrożony karą lub środkiem niepolegającym na pozbawieniu wolności (zob. wyrok SN z 9 lutego 2010 r., II KK 177/09), to pogląd ten jest nie tylko całkowicie odosobniony, ale przede wszystkim nie wytrzymuje krytyki w świetle zasad prawidłowej wykładni.

Dobitnie wypada stwierdzić, opierając się na wykładni językowej, która niewątpliwie zajmuje pozycję uprzywilejowaną w stosunku do pozostałych typów wykładni, że gdyby prawodawca chciał wprowadzić wymóg łącznego wystąpienia przesłanek z pkt 4 i 5 art. 607 e § 3 k.p.k. w celu przełamania zasady specjalności, to przesłanki owe ująłby w jednej jednostce redakcyjnej. Przedstawiony punkt widzenia znajduje silne wsparcie zarówno w treści art. 27 ust. 2 i 3 lit. c) decyzji ramowej Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi (Dz. Urz. WEL 190 z 18.07.2002, s. 1 i n. ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, s. 34), jak i w celu komentowanej regulacji, a więc pozostaje w zgodzie z zasadami wykładni systemowej i funkcjonalnej.

Zaprezentowane zapatrywanie prawne, że przepis art. 607e § 3 pkt 4 k.p.k. zezwala na ściganie, jeżeli postępowanie karne toczące się po przekazaniu osoby ściganej nie wiąże się ze stosowaniem wobec niej środka polegającego na pozbawieniu wolności – przy czym nie ma znaczenia stosowanie w stosunku do tej osoby środka izolacyjnego przed przekazaniem – ugruntowane jest zarówno w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jak i Sądu Najwyższego

(zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 1 grudnia 2008 r., C - 388/08 PPU; post. SN z 6 maja 2010 r., VKK 222/09; uchw.7 s. SN z 24 listopada 2010 r., I KZP 19/10; post. SN z 3 grudnia 2010r., II KK 135/10; wyr. SN z 4 lipca 2013 r., III KK 21/13; wyr. SN z 28 września 2015 r., IV KK 136/15). Takie też stanowisko wyrażone jest w doktrynie (zob. M. Wąsek-Wiaderek: Studia i analizy Sądu Najwyższego, tom VII, Warszawa 2014, s. 302-336).

Sumując: **Regulacja przewidziana w art. 607e § 3 pkt 4 k.p.k. stanowi samodzielną podstawę wyłączenia działania zasady specjalności z art. 607e § 1 k.p.k.; bez znaczenia prawnego jest to, że wobec osoby ściganej stosowano środek polegający na pozbawieniu wolności przed jej przekazaniem, a nawet już na terytorium Polski, o ile środek ten został uchylony przed rozpoczęciem rozprawy głównej i osoba ścigana odpowiadała z wolnej stopy.**

Z tych racji, skoro ściganiu D.S. za przypisane mu czyny nie stała na przeszkodzie wynikająca z zasady specjalności negatywna przesłanka procesowa, Sąd Najwyższy oddalił kasację (art. 537 § 1 k.p.k.). O kosztach sądowych za postępowanie kasacyjne orzeczono po myśli art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

r.g.